

G E Z

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**OŚRODEK LECZNICZY
OB. SANATORIUM**

2. Czas powstania

**I. 20. XX w.
(1921-1926)**

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny od południa

Widok ogólny od północy

Widok ogólny od zachodu

Widok ogólny od wschodu

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Koszalińska 70-72 (Podczele)
p-ta 78-100
nr dz. 6/16, obr. 8

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

mpzp:

Uchwała nr L/720/22

Rady Miasta Kołobrzeg, z dn. 27.04.2022 r.

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

na podstawie Zarządzenia Nr 87/14

Prezydenta Miasta Kołobrzeg

z dn. 21.10.2014 r.

(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22

z dn. 26.08.2022 r.)

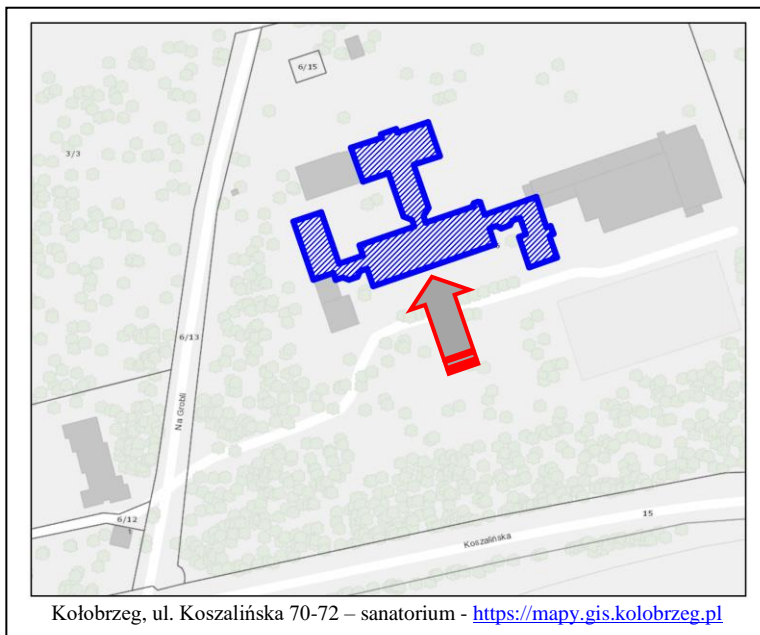
8. Historia, opis i wartości

Zespół budynków sanatoryjnych wzniesiony został w I. 20. XX w. (1921-1926), ulokowany w Kołobrzeskim Lesie, na miejscu baraków (z pocz. XX w.) prewentorium przeciwgruźliczego. Było to całoroczne sanatorium dla 220 dzieci (*Reinke Waldheilstätte*), rozbudowane w I. 30. XX w., a w czasie II wojny lazaret wojskowy. Po 1945 r. obiekt wojskowy, następnie sanatorium górnicze (rozbudowane w I. 60. XX w.); obecnie sanatorium uzdrowiskowe „ORW Kołobrzeg-Podczele”

Zespół zabudowy tworzy kompleks wzajemnie połączonych budynków, o zróżnicowanych bryłach, wysokościach oraz formach architektonicznych. Ściany murowane, tynkowane, częściowo ocieplone, malowane. Część południowa (pierwotna) składa się z budynku głównego oraz dwóch poprzecznych skrzydeł z parterowymi łącznikami. Budynek główny założony na planie zryzalicowanego prostokąta, trzykondygnacyjny, podpiwniczony, z użytkowym poddaszem, nakryty dachem 2-spadowym z wielopołaciowymi dachami nad częściami szczytowymi. Elewacja frontowa o regularnych podziałach osiowych, akcentowana układem pierwotnych loggii i tarasów szpitalnych, dzielona lizenami. Skrzydło zachodnie trzysegmentowe, złożone z dwóch budynków dwukondygnacyjnych (pod dachem kopertowym i naczółkowym) oraz parterowego (dach 2-spadowy z lukarnami), o elewacjach dzielonych gzymsami. Skrzydło wschodnie złożone z dwóch, dwukondygnacyjnych budynków, nakrytych dachami 2-spadowym i kopertowym z facjatami.

Budynek północny o rzucie prostokątnym, nakryty dachem naczółkowym z wystawą i facjatami, o regularnych podziałach osiowych, z 3-osiowym ryzalitem pośrodku ściany północnej. Między ww. budynkiem a budynkiem głównym znajduje się łącznik: na planie prostokąta, dwukondygnacyjny, pod dachem 2-spadowym z facjatami.

Zespół zachował pierwotną kompozycję przestrzenną, oraz formę architektoniczną poszczególnych obiektów (w tym z historyczną kompozycją elewacji), stanowi interesujący budownictwa szpitalnego z okresu międzywojennego.

Kołobrzeg, ul. Koszalińska 70-72 – sanatorium - <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania – dobry; budynek po częściowych remontach (termomodernizacja, tynki, nowa stolarka). Częściowa korozja tynków w budynku głównym i zawilgocenie tarasów.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- ochronie podlega kompozycja układu przestrzennego, bryły poszczególnych budynków z wysokimi dachami i pokryciem dachówkowym, kompozycja elewacji, rodzaj i proporcje otworów okiennych; zgodnie z zapisami mpzp z 2022 r.
- wszelkie prace remontowo-konserwatorskie winny być uzgodnione z Miejskim Konserwatorem Zabytków
- w obrębie zespołu szpitalnego należy ustawić tablicę informacyjną o historii tego miejsca

Zespół szpitalny - widok ok. 1935 r. www.fotopolska.eu

Ilustracja: K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

**Biuro Dokumentacji Zabytków
w Szczecinie**

Maria Witek

10.2024

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków